

Erfaringer med askepræparat mod varroamider i bistader

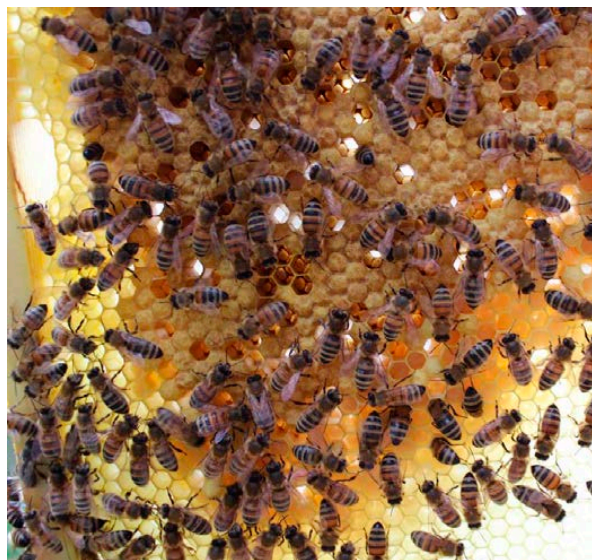
Af Bilde Sørensen

Ifølge Danmarks Biavlerforening: "For godt 100 år siden fandt og beskrev man varroamiden for første gang. Det første fund blev gjort på den asiatiske bi (*Apis cerana*) på Java (det nuværende Indonesien). Den mide man fandt, fik navnet *Varroa jacobsoni*. *Varroa jacobsoni* og den asiatiske bi har tilpasset sig hinanden, så de kan leve i sameksistens uden at miden forårsager de skader, vi ser hos de europæiske bier (*Apis mellifera*). Blandt andet formerer miden sig ikke på arbejdsyngel hos den asiatiske bi og samtidig er forseglingsperioden af droneyngel kortere hos de asiatiske bier.

Omkring år 2000 fandt man ud af, at *Varroa jacobsoni* slet ikke kan leve på de europæiske bier, men at det er en helt anden og mere skadelig art af varroamider, som parasiterer europæiske bier. Denne har fået navnet *Varroa destructor*.

Varroamiden er en parasit som kun kan overleve sammen med bier. Ved hjælp af sine bidende og sugende munddele, suger den blodvæske (hæmolymphe) på både yngel og voksne bier".⁽¹⁾

Varroamiden kom til Danmark i 1984, og her er den, som i det øvrige Europa, et problem i de fleste bi-

familier. Bliver miden ikke bekæmpet, får de fleste bifamilier forskellige former for virus sygdomme og uden bekæmpelse risikerer bifamilien at dø. Bekæmpelsen foregår bl.a. med myresyre og oxalsyre.

Siden 2012 har jeg forsøgt at bekæmpe varroamiden i bifamilierne ved hjælp af den biodynamiske forskningsmetode til bekæmpelse af skadedyr, som Rudolf Steiner omtaler i det biodynamiske landbrugskursus fra 1924.

I landbrugskurset siger han bl.a., at de lavere skadedyr kan bekæmpes ved, at de forbrændes og asken strøs ud i jorden. Han siger også, at der for mange ting er en fireårig cyklus i naturen, og at virkningen af forbrændingen bliver større for hvert år, man forbrænder skadedyrene og udstrør asken. "Skadedyrene vil blive mere og mere afmægtige. Når der er gået fire år vil man finde at denne afmagt er blevet meget virksom. Skadedyrene kan ikke mere leve, de skyr livet, når jorden er blevet pebret på denne måde".⁽²⁾

Peber kalder han det kun, fordi det ligner peber, når skadedyrene er forbrændt.

Det jeg forsøgsvis har gjort for at bekæmpe varroamiden er, at jeg har indsamlet miderne ved myresyrebehandlingen i august måned. Jeg har haft bifamilier med flere hundrede mider, ja flere tusinde mider. Når miderne var indsamlet har jeg opbevaret dem i tørret stand til året efter. Tidspunktet for forbrænding og udstrøning af asken, er taget efter den biodynamiske Såkalender. Det er som regel fra midten af maj til ind i juni måned. Miderne er blandet op med ca. 30-40 gange så meget sand som mider. Forbrændingen er foretaget i en stenmorter, ved hjælp af en gasflamme. Rudolf Steiner siger, at en træflamme er bedst til forbrænding, men jeg har altså brugt en gasflamme. Der er rørt i sandet ind imellem for at få alle miderne frem til forbrænding. Blandingen af sand og aske er derefter kommet i en peberbøsse, hvis indhold er blevet strøet ud i jorden, i nærheden af bistaderne.

Det ser ud til at have en god virkning. Efter anven-

delse af askepræparatet var der et markant fald i midenedfaldet ved myresyrebehandlingen i 2014. I 2017 var midenedfaldet ved myresyrebehandlingen mellem 10 og 20, selv i den familie der havde haft flere tusinde mider, var der kun 20 nedfaldne mider.

Jeg er ikke i tvivl om, at forskningsmetoden har en god virkning. Jeg behøver ikke at myresyrebehandle mere, oxalsyrebehandling i den yngelfri periode må være nok, når jeg fortsat forasker miderne. Jeg vil godt tilføje, at jeg ikke har set bier med forkroblede vinger og andre virussygdomme i 2015, 2016 og 2017.

Varroamiden lever jo ikke i jorden, så man kunne forestille sig, at asken skulle ned i bistadet imel-

lem tavlerne, hvor miden opholder sig. Men ved et spørgsmåls besvarelse bliver Rudolf Steiner spurgt om: "Hvordan er det med at strø et insektpulver ud, der stammer fra insekter der faktisk slet ikke kommer i berøring med jorden?". Svarer Rudolf Steiner: "Det skal også ned i jorden. Det drejer sig i den forbindelse om, at det absolut ikke kommer an på en fysisk berøring med insektet, men på den egenskab der gives i denne homøopatiske dosis. Insektet har en ganske anden form for sensitivitet, og det flygter netop for det, der opstår, når man anvender det pågældende præparat til at strø ud i jorden. Det sker selv om insektet ikke kommer i berøring med jorden".⁽³⁾

Det gode ved forskningsmetoden er, at bierne ikke kommer i berøring med et skadeligt bekæmpelsesmiddel. Behandling med oxalsyre kan evt. være nødvendig for indsamling af mider. Det vil naturligvis være godt, hvis vi kan avle os ud af problemet med varroamiden, sådan at bierne kan leve i sameksistens med miden, uden at miden forårsager de skader, vi ser hos de europæiske bier. Hvor meget det kan lykkes, er et spørgsmål, men der er i hvert fald givet mulighed for en behandlingsfri biavl med forskningsmetoden.

(1) Danmarks Biavlerforenings hæfte: Varroa Den Sikre Strategi

(2) Rudolf Steiner: Bidrag til en fornyelse af landbruget på åndsvenskabeligt grundlag

(3) Som 2